

פְּנִימוֹ. אֵלֶּא, אֶתְתָּא אִיהִי כּוּס דְּבִרְכָה, טַעְמוֹ פְּנִימוֹ. וְכִהְנָא
דְּקָרִיב קְרַבְנָא קָדָם יְיָ, בְּעֵי דְלַחְוֵי אִיהוּ שְׁלִים, בְּלֹא פְּנִימוֹ,
שְׁלִים בְּאַבְרױ בְּלֹא פְּנִימוֹ, דְּמוּמִין פּוּסְלִין בְּכִהְנָא. שְׁלִים
בְּנוֹפִיה, שְׁלִים בְּנוֹקְבִיה, לְקִימָא בִּיה, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) פְּלֹךְ יָפָה
רַעֲיָתִי וּמוֹם אִין בְּךָ.

דְּקְרַבְנָא מְנַחַח אִיהוּ, וְצָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְמַשְׁלַח מְנַחְתָּא דְלַחוּן
לְמַלְפָּא, בְּגִבְר (בְּנוֹף) שְׁלִים. דְּאִינוּן בְּהַפּוּכָא דְסַטְרָא
אַחְרָא, דְּהָא בִּיד אִישׁ עֲתִי פְּנִים, הוּוּ שְׁלַחִין לִיה דּוֹרְנָא,
דְּכְתִיב (וִיקְרָא טז) גּוֹרֵל אֶחָד לַיְיָ וְגוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. דְּאַלְהִים
אַחֲרִים פְּלַחוּ פְּנִימִין מַסְטְרָא דְצַפּוֹן וְהָכִי רוּפָא דְבִתִּי עֲבוּדָה
זָרָה הֵם פְּנִימִין, בְּנוֹקְפָא דְלַחוּן, חוֹרְבָא, לִילִית, פְּנִימוּתָא וְכוּ'.

(כ"א ורעיא מהימנא) אִיהוּ ו' מְלֵא וְאִיהוּ בְּסִדּוּרָא דָּא הִי"ו. ה'
בְּתַרְרָא, כּוּס מְלֵא בְּרַכְתָּהּ, מַסְטְרָא דִּימִנָּא וּמַסְטְרָא
דְּגִבּוּרָה דְּאִיהוּ דִּינָּא, שְׂכִינְתָּא אֶתְקַרִּיאַת הוּי"ה, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ט) הִנֵּה י"ד יְהוָה הוּי"ה הוּיָה בְּמִקְנֵךְ אֲשֶׁר בְּשַׁדְּהָ. קָם
רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאַשְׁתַּטַּח קַמִּיהָ. וְאָמַר זְכָאָה חוּלְקִי דְמֵאֲרִי

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׁהָרִי בִּיד אִישׁ עֲתִי פְּנִים הִיוּ שׁוֹלְחִים לּוֹ
דּוֹרוֹן, שְׂכַתּוּב (וִיקְרָא טז) גּוֹרֵל אֶחָד לַה'
וְגוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. שְׂאֵלְהִים אַחֲרִים
בְּלָם פְּנוּמִים מַצַּד הַצַּפּוֹן, וְכֵן רַב פְּתִי
הַעֲבוּדָה זָרָה הֵם פְּנוּמִים בְּנוֹקְבָה שְׁלָהֶם,
חֲרַבְתָּהּ, לִילִית, פְּנוּמָה וְכוּ'.

(רַעֲיָה הַנֶּאֱמָר) הוּא ו' מְלֵא, וְהוּא בְּסִדּוּר זֶה
הִי"ו. ה' אַחֲרוֹנָה, כּוּס מְלֵא בְּרַכְתָּהּ, ה'
מַצַּד הַיְמִינִין וּמַצַּד הַגִּבּוּרָה שְׁהוּא דִּין,
הַשְׂכִּינָה נִקְרָאת הוּי"ה, זֶהוּ שְׂכַתּוּב (שְׁמוֹת
ט) הִנֵּה י"ד יְהוָה הוּי"ה הוּיָה בְּמִקְנֵךְ אֲשֶׁר

צָרִיכִים שְׁלֵא יִשָּׂא אֵלֶּא בְּתוּלָה בְּלִי
פְּנִים? אֵלֶּא אִשָּׁה הִיא כּוּס שְׁל בְּרַכָּה.
טַעְמוֹ - פְּנִימוֹ. וְכִהֵן שְׂמִקְרִיב קְרַבֵּן לְפְּנִי
ה', צָרִיךְ שְׁהוּא יְהִיה שְׁלֵם בְּלִי פְּנִים,
שְׁלֵם בְּאַבְרױ בְּלִי פְּנִים, שְׂמוּמִים
פּוּסְלִים בְּכִהְנִים. שְׁלֵם בְּנוֹפּוֹ, שְׁלֵם
בְּנוֹקְבָתוֹ, לְקָם בְּהַ (שִׁיר ד) פְּלֹךְ יָפָה רַעֲיָתִי
וּמוֹם אִין בְּךָ.

שְׂקַרְפֵּן הוּא מְנַחַח, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל
לְשַׁלַּח אֶת מְנַחְתָּם לְמַלְפָּךְ עִם אִישׁ (בְּנוֹף)
שְׁלֵם, שְׁהֵם בְּהַפְּךָ שְׁל הַצַּד הָאַחֵר,

דְּמַטְרוֹנִיתָא (וּמַטְרוֹנִיתָא) אֵינְהוּ בְּעֵזְרִי. (ע"כ רעיא מדימנא).

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה אָזִיל בְּאַרְחָא, וַחֲוֹ עֲמִיה רַבִּי
 יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. פֶּתַח רַבִּי
 שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים קיא) טָרַף נָתַן לִירָאִיו יִזְכּוֹר
 לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. טָרַף נָתַן לִירָאִיו, אֵלִין אֵינּוֹן זַפְּאִין,
 אֵינּוֹן דְּחִלִּי דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל מָאן דְּדָחִיל
 לִיה, אֲתִקְרִי מֵאִינְשֵׁי דְבֵיתָא דְמַלְכָּא, וְעָלִיה
 בְּתִיב, (תהלים קיב) אֲשֶׁרִי אִישׁ יֵרָא אֶת יְיָ.

מַחֲוֹ טָרַף נָתַן לִירָאִיו. אֵלָא פְּמָה דְכְּתִיב, (משלי
 לא) וַתִּקֶּם בְּעוֹד לִילָה וַתִּתֵּן טָרַף לְבֵיתָהּ.
 מִהָכָּא אֲזִלְיַפְנָא, דְּכָל בַּר נָשׁ דְּלַעֵי בְּאֲזִרְיָתָא
 בְּלִילְיָא, וְקָם בְּפַלְגוֹת לִילְיָא, בְּשַׁעְתָּא דְכִנְסַת
 יִשְׂרָאֵל אֲתַעֲרַת לְאַתְקֵנָא בֵּיתָא לְמַלְכָּא, הָאִי
 אֲשַׁתְתַּף בְּהָדָה, וְהָאִי אֲקֵרִי מִכִּי מַלְכָּא, וַיַּהֲבִין לִיה

לשון הקודש

נִקְרָא מֵאִנְשֵׁי בֵּית הַמְּלָךְ, וְעָלִיו כְּתוּב (שם
 קיב) אֲשֶׁרִי אִישׁ יֵרָא אֶת ה'.

מַחֲוֹ טָרַף נָתַן לִירָאִיו? אֵלָא כְּמוֹ
 שְׁכַתוּב, (משלי לא) וַתִּקֶּם בְּעוֹד לִילָה וַתִּתֵּן
 טָרַף לְבֵיתָהּ. מִכָּאן לְמַדְנֵנו, שְׁכָל אָדָם
 שְׁעוֹסַק בְּתוֹרָה בְּלִילָה, וְקָם בְּחֻצוֹת
 הַלִּילָה, בְּשַׁעֲה שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
 מִתְעוֹרְרַת לְהִתְקוֹן בֵּית לְמַלְךְ – זֶה
 מִשְׁתַּתַּף עִמָּה, וְזֶה נִקְרָא מִבֵּית הַמְּלָךְ,

בְּשַׁדָּה. קָם רוּעָה הַנְּאֻמָּן וְהַשְׁתַּטַּח לְפָנָיו,
 וְאָמַר: אֲשֶׁרִי חֲלָקִי שְׁבַעֲלִי הַגְּבִירָה
 (וְהַגְּבִירָה) הֵם בְּעֵזְרִי. (עד כאן רעיא מדימנא).

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וְהָיו עִמּוֹ
 רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. פֶּתַח
 רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים קיא) טָרַף נָתַן
 לִירָאִיו יִזְכּוֹר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. טָרַף נָתַן
 לִירָאִיו – אֵלוֹ הֵם הַצְּדִיקִים, אוֹתָם יֵרָאִי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁכָל מִי שִׁירָא מִמֶּנּוּ

כָּל יוֹמָא מֵאֵינוֹן תִּיקוּנֵי בֵיתָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב
וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרוֹתֶיהָ. מָאן בֵּיתָהּ. כָּל
אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּתְּפֵי בְּהַדָּה בְּלִילְיָא, אֶקְרוּן בֵּיתָהּ, בְּנֵי
בֵּיתָהּ. וּבְגִין כַּךְ טָרֶף נָתַן לִירְאִיו.

מִזֵּהוּ טָרֶף. טָרֶף מִמֶּשׁ, דְּאִיהִי נִטְלָא מֵאַתְר
רְחִיקָא עֲלָאָה, דְּכְתִיב (משלי לא) מִמְּרַחֵק תָּבִיא
לְחֶמְהָ. וּמָאן זִכִּי לְהָאֵי טָרֶף, סוּפִיָּה דְקָרָא אוֹכְתָה,
דְּכְתִיב, (תהלים קיא) יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. מָאן דְּאֶסְתַּכַּל
(ס"א דְּאֶשְׁתַּדַּל) בְּאוֹרֵייתָא, לְאַשְׁתַּתְּפָא בְּהַדָּה בְּלִילְיָא.
וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְצַדִּיק חַד עֲלָאָה אִית לֵיה
לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְהוּא אֶשְׁתַּתְּפָא בְּהַדָּיָה, וַיִּרְתִּין
תַּרְוֵייהוּ לְבְנֵי שְׂתָא דִישְׂרָאֵל, דְּכְתִיב, (ישעיה ס)
צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ.

לשון הקודש

הַזֵּה? סוּף הַכְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׂכַתוּב (תהלים
קיא) יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. מִי שְׂמַתְּבוּנָן
(שְׂמִשְׁתַּדַּל) בְּתוֹרָה לְהַשְׁתַּתְּפָא עִמָּה בְּלִילְיָה.
וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׂצַדִּיק אֶחָד עֲלִיוֹן יֵשׁ
לוֹ לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא מִשְׁתַּתְּפָא
עִמוֹ, וַיִּוְרְשִׁים שְׁנֵיהֶם אֶת כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, שְׂכַתוּב (ישעיה ס) צַדִּיקִים לְעוֹלָם
יִירְשׁוּ אֶרֶץ.

וְנוֹתְנִים לוֹ כָּל יוֹם מֵאוֹתָם תִּיקוּנֵי הַבֵּית.
זֶהוּ שְׂכַתוּב וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק
לְנַעֲרוֹתֶיהָ. מִי זֶה בֵּיתָהּ? כָּל אוֹתָם
שְׂמִשְׁתַּתְּפִים עִמָּה בְּלִילְיָה נִקְרְאִים בֵּיתָהּ,
בְּנֵי בֵּיתָהּ. וּמִשׁוּם כַּךְ, טָרֶף נָתַן לִירְאִיו.
מִזֵּה זֶה טָרֶף? טָרֶף מִמֶּשׁ, שֶׁהִיא נוֹטְלָת
מִמְּקוֹם רְחוֹק עֲלִיוֹן, שְׂכַתוּב (משלי לא)
מִמְּרַחֵק תָּבִיא לְחֶמְהָ. וּמִי זוֹכֵה לְטָרֶף

תָּנוּ פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא כא) וְלֹא יַחֲלַל זֶרְעוֹ בְּעַמּוּי כִּי
 אֲנִי יי' מְקַדְּשׁוֹ. תָּא חַזִּי, כָּל מָאן דְּאֶפִּיק זֶרַע
 לְבַטְלָהּ, לָא זָכִי לְמַחְמֵי אִפִּי שְׂכִינְתָא, וְאֶקְרִי רַע,
 דְּכַתִּיב (תהלים ה) כִּי לֹא אֵל חֲפִיץ רָשָׁע אֶתָּה לֹא יִגְוֹרֵךְ
 רַע. הָאִי מָאן דְּאֶפִּיק לִיהּ בִּידֵיהּ, אוּ בְּאַנְתּוֹ אֶחְרָא
 דְּלֹא בִשְׂרָא. וְאִי תִימָא דְּאֶפִּיק לִיהּ בְּאַנְתּוֹ דְּלֹא
 מִתְעַבְרָא, חָכִי נָמִי. לֹא. אֶלָּא כְּמָה דְּאֶמְרֵן.

וְעַל דָּא יִבְעֵי בַר נָשׁ מְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, דִּיזְמִין
 לִיהּ מָאנָא דְּבִשְׂרָא, דְּלֹא יִפְגִּים זֶרְעֵיהּ, מָאן
 דְּאֶפִּיק זֶרְעָא בְּמָאנָא דְּלֹא בִשְׂרָא, פְּגִים לִיהּ
 לְזֶרְעֵיהּ, וְוִי לְמָאן דְּפָגִים זֶרְעֵיהּ. וּמָה בִשְׂאָר בְּנֵי
 נְשָׂא כֵךְ, בְּכַהֲנָא דְּקָאִים לְתַתָּא כְּגִזְוֹנָא דְּלַעִילָא
 בְּקִדּוּשָׁה עֲלָתָהּ, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

לשון הקודש

כָּךְ גַּם? לֹא. אֶלָּא כְּמוֹ שְׂאֶמְרֵנוּ.
 וְעַל כֵּן יִבְקֹשׂ אָדָם מִתְקוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שְׂזִמִּין לוֹ כְּלֵי כֶּשֶׁר, שְׂלֹא יִפְגִּם זֶרְעוֹ. מִי
 שְׂמוּצִיא זֶרַע בְּכָלֵי כֶּשֶׁר, פּוֹגֵם אֶת
 זֶרְעוֹ. אוֹי לְמִי שְׂפּוֹגֵם אֶת זֶרְעוֹ. וּמָה
 בִּשְׂאָר בְּנֵי אָדָם כָּךְ – בְּכַהֲנָן שְׂעוּמַד
 לְמַטָּה כְּמוֹ שְׂלַמְעֵלָה בְּקִדּוּשָׁה עֲלִיוֹנָה עַל
 אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

עוֹד פָּתַח וְאָמַר, וְלֹא יַחֲלַל זֶרְעוֹ בְּעַמּוּי
 כִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשׁוֹ. בֵּא רְאֵה, כָּל מִי
 שְׂמוּצִיא זֶרַע לְבַטְלָהּ, לֹא זוֹכֵה לְרֵאוֹת
 פְּנֵי שְׂכִינְתָהּ, וְנִקְרָא רַע, שְׂכַתוֹב (תהלים ה)
 כִּי לֹא אֵל חֲפִיץ רָשָׁע אֶתָּה לֹא יִגְוֹרֵךְ רַע.
 זֶה מִי שְׂמוּצִיא אוֹתוֹ בִּידּוֹ, אוּ בְּאִשָּׁה
 אַחֲרֵת שְׂאִינְהּ בִּשְׂרָהּ. וְאִם תִּיאַמַר
 שְׂמוּצִיא אוֹתוֹ בְּאִשָּׁה שְׂאִינְהּ מִתְעַבְרָת,

בְּעַמּוּי, מֵהוּ בְּעַמּוּי. דְּהָא כְּתִיב לְעֵילָא, אֲלִמְנָה
 וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה אֶת אֱלֹהִים לֹא יִקַּח,
 וּכְתִיב וְלֹא יַחֲלִל זָרְעוֹ בְּעַמּוּי. בְּהֵם מִיבְעֵי לִיהִי,
 מֵהוּ בְּעַמּוּי. אֲלֵא מִלָּה דָּא קִלְנָא בְּעַמּוּי, פְּגִימוֹ
 בְּעַמּוּי, וְעַל דָּא כְּתִיב, כִּי אִם בְּתוּלָה מֵעַמּוּי יִקַּח
 אִשָּׁה, מֵעַמּוּי וְדָאִי, כִּלְנָא כְּגוֹנָא דְלְעֵילָא, כִּי אֲנִי
 ה' מְקַדְּשׁוֹ, מֵהוּ מְקַדְּשׁוֹ. אֲלֵא אֲנָא הוּא הַהוּא,
 דְּאִיהוּ מְקַדְּשׁ לִיהִי בְּכָל יוֹמָא, וּבְגִין כִּד לֹא יִפְגִּים
 זָרְעִיהִי, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח בֵּיהִי פְּגִימוֹ. (ס"א וּבְגִין דָּא) דְּהָא אֲנִי
 יי' מְקַדְּשׁוֹ דְּאֲנָא בְּעֵינָא לְקַדְּשָׁא לִיהִי וְיִשְׁתַּכַּח
 קַדִּישָׁא בְּכִלְנָא, דְּקַדִּישָׁא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדָא דְּקַדִּישָׁא.

תָּא חַיִּי, קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף צ' ע"ב) יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי
 דְּכַהֲנָא, וְיִשְׁתַּכַּח קַדִּישָׁא כִּד אֲתִי לְשַׁמְשָׁא,
 וּבְגִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדָא דְּכַהֲנָא

לשון הקודש

בְּעַמּוּי, מֵהוּ זֶה בְּעַמּוּי? שְׁחֵרֵי כְּתוּב
 לְמַעְלָה, אֲלִמְנָה וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה אֶת
 אֱלֹהִים לֹא יִקַּח, וּכְתוּב וְלֹא יַחֲלִל זָרְעוֹ
 בְּעַמּוּי. בְּהֵם הִנֵּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת, מֵהוּ זֶה
 בְּעַמּוּי? אֲלֵא דְּבָר זֶה קְלוּן בְּעַמּוּי, פְּגִים
 בְּעַמּוּי, וְעַל כֵּן כְּתוּב, כִּי אִם בְּתוּלָה
 מֵעַמּוּי יִקַּח אִשָּׁה, מֵעַמּוּי וְדָאִי, הַכֹּל
 כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה. כִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשׁוֹ, מֵהוּ

זֶה מְקַדְּשׁוֹ? אֲלֵא אֲנִי הוּא אוֹתוֹ
 שְׁמַקְדֵּשׁ אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם, וּמְשׁוּם כִּד לֹא
 יִפְגִּים זָרְעוֹ וְלֹא יִמְצֵא בּוֹ פְּגִים. (וּמְשׁוּם זֶה)
 שְׁחֵרֵי אֲנִי ה' מְקַדְּשׁוֹ, שְׁאֲנִי רוּצָה
 לְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ, וְיִמְצֵא קְדוּשׁ בְּכָל, שְׁקַדּוּשׁ
 יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי קְדוּשׁ.
 בַּא רְאֵה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל
 יְדֵי הַכֹּהֵן, וְיִמְצֵא קְדוּשׁ בְּשִׁבְעָא לְשַׁמֵּשׁ,

זֶה מְקַדְּשׁוֹ? אֲלֵא אֲנִי הוּא אוֹתוֹ
 שְׁמַקְדֵּשׁ אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם, וּמְשׁוּם כִּד לֹא
 יִפְגִּים זָרְעוֹ וְלֹא יִמְצֵא בּוֹ פְּגִים. (וּמְשׁוּם זֶה)
 שְׁחֵרֵי אֲנִי ה' מְקַדְּשׁוֹ, שְׁאֲנִי רוּצָה
 לְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ, וְיִמְצֵא קְדוּשׁ בְּכָל, שְׁקַדּוּשׁ
 יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי קְדוּשׁ.
 בַּא רְאֵה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל
 יְדֵי הַכֹּהֵן, וְיִמְצֵא קְדוּשׁ בְּשִׁבְעָא לְשַׁמֵּשׁ,

דְּאִיתוּ קְדִישָׁא, כִּהְנָא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי דְרִבְיָא,
 דְּאִתְקַדְּשׁ בְּדִבְיוֹתֶיהָ, וּמֵאֵי אִיהוּ. לִינְיָא. בַּר
 נָשׁ (כִּהְנָא) אַחְרָא, יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי דְקְדִישָׁא אַחְרָא,
 בְּגִין דִּישְׁתַּכְחוּן כִּלְאָ בְּקְדוּשָׁא, לְשִׁמְשָׁא לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וּפְאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמָא דִּין
 וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי, דְּעֲלִייהוּ כְּתִיב, (ויקרא כ) וְאֲבָדִיל
 אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיזֹת לִי. כִּמְהַ פְּרִישָׁן יִשְׂרָאֵל
 מִכִּלְאָ, בְּקְדוּשָׁה, לְשִׁמְשָׁא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא כ) וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם
 קְדוּשִׁים כִּי אֲנִי יי' אֱלֹהֵיכֶם.

תוּ פְּתַח וְאָמַר, (תהלים ג) לִיי' הִישׁוּעָה עַל עַמִּי
 בְּרִכְתְּךָ סֶלָה. לִיי' הִישׁוּעָה. הָכִי תִגִּינּוּ,
 וּפְאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּבִכְל אַתְר דְּאִתְגַּלּוּ, שְׂכִינְתָא
 אִתְגַּלְיָא בְּהַדִּייהוּ. כִּד יִפְקֹון יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּתָא,
 פּוֹרְקָנָא לְמָאן, לְיִשְׂרָאֵל אוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הַעַמִּים לְהִיזֹת לִי. כִּמְהַ פְּרוּשִׁים הֵם
 יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁה לְשִׁמְשׁ אֶת הַקּוּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שם) וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם
 וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

עוֹד פְּתַח וְאָמַר, (תהלים ג) לַה' הִישׁוּעָה עַל
 עַמִּי בְּרִכְתְּךָ סֶלָה. לַה' הִישׁוּעָה – כִּד
 שְׁנִינּוּ, אֲשֶׁרִיחֶם יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵכְל מְקוֹם
 שְׁגָלוֹ, שְׂכִינְתָה גְּלַתָּה עִמָּהֶם. כְּשִׁנְצָאוּ

וּמְשׁוֹם שֶׁהַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל
 יְדֵי הַכֹּהֵן שֶׁהוּא קְדוּשׁ, הַכֹּהֵן יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל
 יְדֵי טָהוֹר, שֶׁהִתְקַדְּשׁ בְּטָהֳרָתוֹ, וּמִי הוּא?
 זֶה לִוִּי. אָדָם (כֹּהֵן) אַחֵר יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי
 קְדוּשׁ אַחֵר, כִּדִּי שְׂבָלָם יִמְצָאוּ בְּקִדְשָׁה
 לְשִׁמְשׁ אֶת הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֲשֶׁרִיחֶם
 יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא,
 שְׂעֲלִיחֶם פְּתוּב (ויקרא כ) וְאֲבָדִיל אֶתְכֶם מִן

אֵלֶּא הָא אִיְקָמוּהָ בְּכַמְהָ קָרְאִי, וְהָכֵא, לִיִּי
 הִישׁוּעָה וְדָאִי, אִימְתִי. עַל עַמְדָּא בְּרֻכְתָּךְ סָלְהָ.
 בְּשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִשְׁנָה בְּבְרַכְאָן
 עַלִיִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל, לְאַפְקָא לֹון מִן גְּלוּתָא,
 וְלֹאֻטְבָּא לְהוּ, בְּדִין לִיִּי הִישׁוּעָה וְדָאִי. וְעַל דָּא
 תְּנִינָן, דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתּוּב עִמָּהוּן דִּישְׂרָאֵל
 מִן גְּלוּתָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב יִיִ
 אֶלְהִיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ.

אִישׁ מְזַרְעֶךָ לְדוֹרוֹתֶם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם. (ויקרא
 כא) רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּנִין דְּאִיְהוּ פָּגִים, וּמֵאֵן
 דְּאִיְהוּ פָּגִים, לָא אֶתְחַזִּי לְשִׁמְשָׁא בְּקוּדְשָׁא. וְהָא
 אִיְקָמוּהָ, דְבַר נָשׁ דְּאַשְׁתַּכַּח פָּגִים, לִית בֵּיה
 מְהִימְנוּתָא, וְתַהוּא פָּגִימוּ אֶסְחִיד עָלֶיהָ, כָּל שְׁכָן
 פְּהֵנָּא, דְּבַעֲיָא לְאַשְׁתַּכַּחא שְׁלִים, מְאִרִיָּה
 דְּמְהִימְנוּתָא, יִתִּיר מְכֻלָּא, וְהָא אִיְקָמוּהָ.

לשון הקודש

עם ישראל מהגלות, למי הנאצלה – לישראל
 או לקדוש ברוך הוא? אלא הרי פרשוה
 בכמה כתובים, וכאן – לה' הישועה
 ודאי. מתי? על עמד ברכתך סלה. בשעה
 שהקדוש ברוך הוא ישגיח בברכות על
 ישראל להוציא אותם מן הגלות
 ולהיטיב להם, אזי – לה' הישועה ודאי.
 ועל פן שנינו שהקדוש ברוך הוא ישוב

עם ישראל מן הגלות. והו שכתוב, (דברים
 ה) ושב ה' אליהך את שבותך ורחמך.
 איש מזרעך לדרתם אשר יהיה בו מום.
 רבי יצחק אמר, משום שהוא פגום, ומי
 שהוא פגום לא ראוי לשמש בקדש. והרי
 פרשוה, שאדם שנמצא פגום אין בו
 אמונה, ואותו הפגם מעיד עליו, כל שכן
 בהן, שצריך להמצא שלם, בעל

רַבִּי אֶלְעָזָר הָוָה יְתִיב בְּקַסְטְרָא דְבֵי חֲמוּי, וְהוּא
הָוָה אָמַר, זִילְגָא דְבְּקַסְטְרָא בְּעִיטָא שְׁכִיחַ.
אֲדַהְכִי, אַעְבַּר חַד בַּר נָשׁ, פְּגִים מְעִינִיה חַד. אָמַר
חֲמוּי, נִשְׁאַל לְהָאֵי. אָמַר, פְּגִים הוּא, וְלֹא
מְהִימְנָא. אָמַר, נִשְׁאַל בְּחֵדִיחַ. אָתּוּ שְׁאִילוּ לִיה.
אָמַר לִיה, טוּפְקָא מָאן הוּא בְּעֵלְמָא. אָמַר עֲתִירָא,
אַבְל דִּישְׁלִיף, בְּחֵדִיחַ אָנָּא מְכַלְחוּ. (ס"א עֲתִירָא, אַבְל
דִּישְׁלִיף, וּוי עַל דָּא, בְּחֵדִיחַ אָנָּא מְכַלְחוּ) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּמִלּוּי
אֲשַׁתְּמַע, דְּלֹא מְהִימְנוּתָא גַבִּיהַ, וְלֹא בַר מְהִימְנָא
הוּא. תָּא חֲזִי, קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר כָּל אִישׁ
אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב, דְּהָא קְדוּשָׁא דְלַעִילָא, לֹא
שְׂרִיא בְּאַתְר פְּגִים.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה ח) לְתוֹרָה וְלַתְּעוּדָה אִם לֹא
יֵאמְרוּ בַּדָּבָר הַזֶּה. לְתוֹרָה וְלַתְּעוּדָה.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

הָאֲמוּנָה, יוֹתֵר מִהַכֵּל, וְהִרִי פְּרֻשׁוּהַ.
רַבִּי אֶלְעָזָר הָוָה יוֹשֵׁב בְּהִיכַל שֶׁל בֵּית
חֲמוּי, וְהוּא הָוָה אוֹמֵר, לְזִלְיַגַת הַדְּמָעוֹת
שֶׁבְּהִיכַל יֵשׁ עֲצָה לְמַעַא. בֵּין כַּף עֵבֶר
אִישׁ אֶחָד פְּגוּם בְּעֵינַי אַחַת. אָמַר חֲמוּי,
נִשְׁאַל אֵת זֶה. אָמַר, הוּא פְּגוּם וְלֹא נֶאֱמַן.
אָמַר, נִשְׁאַל אוֹתוֹ. כָּאוּ וְשְׁאַלוּ אוֹתוֹ.
אָמַר לוֹ, מִיְהוּ הַמַּאֲשֵׁר שֶׁבְּעוֹלָם? אָמַר,

הַעֲשִׂיר, אַבְל אִם יִנְתַּק, עֲמוּ אֲנִי מִכְּלָם.
(הַעֲשִׂיר, אַבְל אִם יִנְתַּק, אוּי עַל זֶה, עֲמוּ אֲנִי מִכְּלָם) אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, מִדְּבָרֵינוּ נִשְׁמַע שְׂאִין בּוֹ
אֲמוּנָה, וְלֹא בֶן אֲמוּנָה הוּא. כֹּא רָאָה,
הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא אָמַר, כָּל אִישׁ אֲשֶׁר
בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב, שְׁהִרִי הַקְּדוּשָׁה
שֶׁלְמַעְלָה אֵינָה שׁוֹרָה בְּמִקּוּם פְּגוּם.
פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה ח) לְתוֹרָה וְלַתְּעוּדָה אִם

מֵאֵן הוּא תוֹרָה, וּמֵאֵן הוּא תְּעוּדָה. אֵלֶּא תוֹרָה,
 דָּא תוֹרָה שְׂבֻכְתָּב. תְּעוּדָה, דָּא תוֹרָה שְׂבֻעַל
 פֶּה. תוֹרָה שְׂבֻעַל פֶּה לֹא שְׂרִיא בְּאֵתֵר פְּגִימ,
 דְּהָא מִתּוֹרָה שְׂבֻכְתָּב אֲתַפְּנִי. כְּתִיב צוּר תְּעוּדָה
 חֲתוּם תוֹרָה בְּלִמּוּדֵי, צוּר תְּעוּדָה, דָּא תוֹרָה
 שְׂבֻעַל פֶּה, בְּגִין דְּתַמְן אֲתַצֵּר צְרוּרָא דְחַיִּי,
 וּבְתַעוּדָה אֲתַקְשֵׁר קִשְׂרָא דְחַיִּי (נ"א קִשְׂרָא
 דְּמַחְסִימְנוּתָא) וְדִלְעִילָא, לְמַחְסִי פִלְא חֲד.

וּמִתַּמְן לְתַתָּא אֲתַפְּרִשֵׁן אֲזַרְחִין וְשְׂבִילִין,
 וּמִתַּמְן מִתַּפְּרִשִׁין אֲזַרְחִין בְּעֵלְמִין
 כְּלָהוּ הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד
 וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים.

חֲתוּם תוֹרָה, חֲתִימָה דְּאֲזַרְיִיתָא, דְּאִיהִי תוֹרָה
 שְׂבֻכְתָּב בְּאֵן אֲתֵר. בְּלִמּוּדֵי, אֵלִין נְבִיאֵי,

לשון הקודש

הַחַיִּים, וּבְתַעוּדָה נְקִשְׁרָא קִשְׂרָא חַיִּים (קִשְׂרָא
 הָאֲמֹרָה) שְׂבֻעַל פֶּה, לְהִיּוֹת הַכּל אֶחָד.
 וּמִשָּׁם לְמַטָּה נִפְרָדוֹת הַדְּרָכִים
 וְהַשְׂבִּילִים, וּמִשָּׁם נִפְרָדוֹת הַדְּרָכִים בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת. זֶהוּ שְׂבֻכְתָּב, (בראשית ב) וּמִשָּׁם
 יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים.

חֲתוּם תוֹרָה, חֲתִימָה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
 תּוֹרָה שְׂבֻכְתָּב, בְּאִיזָה מְקוֹם? בְּלִמּוּדֵי,

לֹא יֵאמְרוּ בְּדָבָר הַזֶּה. לְתוֹרָה וְלַתְּעוּדָה,
 מִי הִיא תּוֹרָה, וּמִי הִיא תְּעוּדָה? אֵלֶּא
 תּוֹרָה – זוֹ תּוֹרָה שְׂבֻכְתָּב. תְּעוּדָה – זוֹ
 תּוֹרָה שְׂבֻעַל פֶּה. תּוֹרָה שְׂבֻעַל פֶּה אֵינָה
 שׂוּרָה בְּמְקוֹם פְּגִימ, שְׂהֵרִי מִתּוֹרָה
 שְׂבֻכְתָּב נְבִיטָה. כְּתוּב צוּר תְּעוּדָה חֲתוּם
 תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. צוּר תְּעוּדָה – זוֹ תּוֹרָה
 שְׂבֻעַל פֶּה, מִשׁוּם שֶׁשָּׁם נִצְרָר צְרוּר

בְּמָה דַּאתְּ דִּאתְּ אָמַר (מלכים א ז) וַיִּקְרָם אֶת הָעַמּוּד הַיְמָנִי
 וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יָכִין וַיִּקְרָם אֶת הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ בּוֹעֲזוּ. וּמִתְּמָן אֶת־פְּרֻשָׁן אֲזַרְחִין לְנִבְיָאֵי
 מִהַיְמָנִי, וְקִיּוּמֵי אֱלִין בְּקִיּוּמָא לְגוּפָא, לְשִׁית
 טְהִירִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ה) שׁוֹקִיו עַמּוּדֵי
 שֵׁשׁ. וְכֹלָא לָא קִיּוּמָא אֶלָּא בְּשְׁלִימוֹ, וְלֹא שְׂרִיא
 קַדְשָׁה דְכֹלָא, אֶלָּא בְּשְׁלִימוֹ, כִּד מִתְּחַפְּרָאן דָּא
 בְּדָא, כֹּלָא הוּא שְׁלִים, כֹּלָא הוּא חַד, לָא אֶתְפְּגִים
 אֶתְר. וְעַל דָּא אֶקְרִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁלָם, כְּמָה
 דַּאתְּ אָמַר (בראשית יד) וּמִלְכֵי צָדֵק מְלֻךְ שְׁלָם (תהלים
 עו) וַיְהִי בְּשָׁלָם סִבּוּ.

וּבְגִין כִּד לָא שְׂרִיא כֹלָא, אֶלָּא בְּאֶתְר שְׁלִים. וְעַל
 דָּא כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב. כְּגִוּוֹנָא
 דָּא קַרְבָּנָא דְבִיָּה מוּקָמָא לָא יִתְקַרְיַב. מָאֵי טַעְמָא.
 דְכְּתִיב כִּי לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָכֶם. וְאִי תִימָא הָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֶלָּא בְּשְׁלָמוֹת, כְּשִׂמְחַתְּחֻרִים זֶה עִם זֶה,
 הַכֹּל הוּא שְׁלָם, הַכֹּל הוּא אֶחָד, לֹא נִפְגָּם
 הַמְּקוֹם. וְלָכֵן נִקְרְאָת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 שְׁלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית יד) וּמִלְכֵי צָדֵק
 מְלֻךְ שְׁלָם, (תהלים עו) וַיְהִי בְּשָׁלָם סִבּוּ.

וּמִשּׁוּם כִּד לֹא שׁוֹרָה הַכֹּל אֶלָּא בְּמְקוֹם
 שְׁלָם. וְעַל כֵּן כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא
 יִקְרַב. כְּמוֹ כֵּן הַקְּרָבָן שָׂבוּ מוֹם לֹא

אֵלוֹ הַנְּבִיאִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים א ז) וַיִּקְרָם
 אֶת הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יָכִין
 וַיִּקְרָם אֶת הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת
 שְׁמוֹ בּוֹעֲזוּ. וּמִשָּׁם נִפְרָדוֹת הַדְּרָכִים
 לְנִבְיָאִים הַנְּאֻמָּנִים. וְאֵלֶּה עוֹמְדִים בְּקִיּוּם
 לְגוּפָא, לְשִׁשֶׁת הָאֲזוּרוֹת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שיר ח)
 שׁוֹקִיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ. וְהַכֹּל לֹא עוֹמֵד אֶלָּא
 בְּשְׁלָמוֹת, וְלֹא שׁוֹרָה קַדְשָׁה שֶׁל הַכֹּל

קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׂאֲרֵי אֱלֹא בְּאַתֵּר תְּבִירָא,
 בְּמֵאנָא תְּבִירָא, דְּכְתִיב, (ישעיה נז) וְאֵת דְּכָא וּשְׁפַל
 רוּחַ. הַאי אֵתֵר שְׁלִים יִתִיר הוּא מִכְּלָא, (דְּכְתִיב, ישעיה
 נז) וְאֵת דְּכָא וּשְׁפַל רוּחַ) בְּגִין דְּמֵאִידְ גְּרַמְיָה לְמִשְׁרֵי עָלִיָּה
 גְּאֻתָּא דְּכְלָא, גְּאֻתָּא עֲלָאָה, וְדָא הוּא שְׁלִים. אֲבָל
 לָא כְּתִיב, וְאֵת (דף צ"א ע"א) עֵזֶר וְשָׁבוֹר וְחָרוֹם וְשָׂרוּעַ.
 אֱלֹא וְאֵת דְּכָא וּשְׁפַל רוּחַ, מָאן דְּמֵאִידְ גְּרַמְיָה,
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְקִיף לֵיהּ.

וּבְגִינֵי כְּךָ, בְּהֵנָּא דְּקָאִים לְתַתָּא כְּגֻוְנָא דְּלַעִילָא,
 בְּעֵי לְמַהוּי שְׁלִים יִתִיר מִכְּלָא, וְלֹא יִתְחַזֵּי
 פְּגִיב, וְעַל דָּא אֶזְהַר לְהוּ לְכַהֲנֵי, דְּכְתִיב אִישׁ
 מִזְרַעְךָ לְדֹרְתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם.

תַּוּ פִּתַּח וְאָמַר, (מלאכי א) וְכִי תִגִּישׁוּן עֵזֶר לְזִבּוֹחַ אֵין
 רָע, וְכִי תִגִּישׁוּ פֶסֶח וְחֹלֶה אֵין רָע, וְכִי קִדְשָׁא

לשון הקודש

אֱלֹא וְאֵת דְּכָא וּשְׁפַל רוּחַ. מִי שְׂמִנְמִיד
 עֲצָמוֹ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֹקֵף אוֹתוֹ.
 וּמִשׁוּם כְּךָ, הִכְהִין שְׁעוּמֵד לְמַטָּה כְּמוֹ
 שְׁלִמְעֵלָה צְרִיךְ לְהִיזֵת שְׁלִים יוֹתֵר מִהִכָּל,
 וְלֹא יִרְאֶה פְּגִיב, וְעַל כֵּן הִזְהִיר אֵת
 הַכַּהֲנִים, שְׂכֵתוֹב אִישׁ מִזְרַעְךָ לְדֹרְתָם
 אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם.

עוֹד פִּתַּח וְאָמַר, (מלאכי א) וְכִי תִגִּישׁוּן
 עוֹר לְזִבְחַת אֵין רָע וְכִי תִגִּישׁוּ פֶסֶח

יִתְקַרֵּב. מַה הַטַּעַם? שְׂכֵתוֹב כִּי לֹא לְרַעְיוֹן
 יִהְיֶה לְכֶם. וְאִם תֵּאמַר, הֲרֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לֹא שׁוֹרֵה אֱלֹא בְּמִקּוֹם שָׁבוֹר, בְּכָלִי
 שָׁבוֹר, שְׂכֵתוֹב (ישעיה נז) וְאֵת דְּכָא וּשְׁפַל
 רוּחַ. הַמִּקּוֹם הַזֶּה הוּא שְׁלִים יוֹתֵר מִהִכָּל,
 (שְׂכֵתוֹב ישעיה נז) וְאֵת דְּכָא וּשְׁפַל רוּחַ) מִשׁוּם שְׂמִנְמִיד
 עֲצָמוֹ לְהַשְׁרוֹת עָלָיו אֵת גְּאֻתֵת הַכָּל,
 הַגְּאֻתֵת שְׁלִמְעֵלָה, וְזֵהוּ שְׁלִים. אֲבָל לֹא
 כְּתוֹב, וְאֵת עוֹר וְשָׁבוֹר וְחָרוֹם וְשָׂרוּעַ,

בְּרִידָה הוּא אָמַר אֵין רָע, אֵי הָכִי טוֹב הוּא. אֵלֶּא
 סוּפִיָּה דְקָרָא אוֹכְתָה, דְיִשְׂרָאֵל בְּאֵינֹן יוֹמִין הוּוּ
 מִמֶּנּוּ בַּחֲנִי מְאִרִי דְמוֹמִין, עַל גַּבֵּי מִדְבָּחָא,
 וְלִשְׁמִשָּׂא עַל מִקְדָּשָׁא, וְאִמְרִי מְאִי אֲכַפְתָּ לִּיה
 לְקוֹדְשָׁא בְרִידָה הוּא דָּא, אוֹ אַחֲרָא. וְאֵינֹן הוּוּ
 דְאִמְרִי אֵין רָע. וְקוֹדְשָׁא בְרִידָה הוּא אֲתִיב לְהוֹן
 הֵהִיא מְלָה דְהוּוּ אִמְרִי. אָמַר: יִשְׂרָאֵל אֲתוֹן אִמְרִי
 כִּד מְקַרְבֵי מְאִרִי דְמוֹמִין עַל פּוֹלְחָנִי אֵין רָע, מְאִי
 אֲכַפְתָּ לִּיה לְקוֹדְשָׁא בְרִידָה הוּא.

סוּפִיָּה דְקָרָא מַה כְּתִיב, הַקְרִיבֶהוּ נָא לְפָחֶתְךָ
 הִירְצֶךָ אוֹ הִישָׂא פָּנֶיךָ. בַּר נָשׁ מְנַיִכּוּ,
 אֵי בָעִיתוּ לְשִׁלּוּמֵי לְמִלְפָּא, וְלְקַרְבָּא קַמִּיָּה
 דּוֹרוּנָא, אֲתוֹן מְשַׁדְרִין לִיה בְּפַנִּימָא, אוֹ לָא.
 הִירְצֶךָ אוֹ הִישָׂא פָּנֶיךָ בְּהֵהוּא דּוֹרוּנָא, כָּל שְׁכָן

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם אוֹמְרִים כְּשִׁמְקַרְבִּים
 בְּעַלֵי מוֹמִים לְעַבּוֹדְתִי אֵין רָע, מַה
 אֲכַפְתָּ לוֹ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

בְּסוּף הַפְּסוּק מַה כְּתוּב? הַקְרִיבֶהוּ נָא
 לְפָחֶתְךָ הִירְצֶךָ אוֹ הִישָׂא פָּנֶיךָ. אֲדָם
 מִכֶּם, אִם תִּרְצוּ לְשִׁלֵּם לְמַלְךְ וְלְהַקְרִיב
 לְפָנָיו דּוֹרוּן, אַתֶּם שׁוֹלְחִים לוֹ עִם פָּנִים אוֹ
 לֹא? הִירְצֶךָ אוֹ הִישָׂא פָּנֶיךָ בְּאוֹתוֹ
 הַדּוֹרוּן! כָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן כְּשֵׁאֲתֶם

וְחָלָה אֵין רָע. וְכִי תִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אוֹמַר אֵין רָע? אִם כֶּךָ טוֹב הוּא! אֵלֶּא
 סוּף הַפְּתוּב מוֹכִיחַ, שֵׁיִשְׂרָאֵל בְּאוֹתֶם
 הַיָּמִים הָיוּ מְמַנִּים בְּהַנִּים בְּעַלֵי מוֹמִים
 עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְלִשְׁמִשָּׂא עַל הַמִּקְדָּשׁ,
 וְאוֹמְרִים: מַה אֲכַפְתָּ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 זֶה אוֹ אַחֵר. וְהֵם הָיוּ שְׂאוֹמְרִים אֵין
 רָע. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִשִּׁיב לָהֶם
 אוֹתוֹ דְבַר שְׁחִיו אוֹמְרִים. אָמַר:

וְכָל שֶׁכֵּן דֵּאֲתוּן מְקַרְבִּין קָמְאֵי בַר נָשׁ פְּגִים
 לְקַרְבָּא דִּירוּנָא, הָא דִּירוּנָא דְלִכּוּן לְכַלְבָּא
 אֲתַמְסַר, דִּינְדְּאֵי בַר נָשׁ דֵּאִיהוּ פְּגִים, פְּגִים הוּא
 מְכַלְבָּא, פְּגִים הוּא מְהִימְנוּתָא. וְעַל דָּא כָּל אִישׁ
 אֲשֶׁר בּוּ מוּם לֹא יִקְרַב.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זְמַן קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְאַשְׁלֻמָּא
 לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא שְׁתַּבְּחָא שְׁלִימִין בְּכַלְבָּא,
 דְּלֹא יְהֵא בְּהוּן מְאִרֵי דְמוּמִין כְּלָל, בְּגִין דִּיהוּן
 תְּקוּנָא דְעֻלְמָא, כְּאֵלִין מְאִנֵי וְלְבוּשָׁא דְבַר נָשׁ
 דֵּאִינוּן תְּקוּנָא דְגּוּפָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איוב
 לח) וַיִּתְיַצְּבוּ כִּמוֹ לְבוּשׁ.

(ס"א דְבַר אַחַר) תָּא חֲזִי, כִּד יתְעֲרוּן מַעְפְּרָא, כְּמָה
 דְּעָאלוּ, חֲכֵי יְקוּמוּן, חֲגָרִין אוּ סוּמִין עָאלוּ,
 חֲגָרִין וְסוּמִין יְקוּמוּן, בְּהֵהוּא לְבוּשָׁא, דְּלֹא יִימְרוּן
 דֵּאֲתָרָא הוּא דֵּאֲתָעַר. וְלִבְתַּר, קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא

לשון הקודש

מומים, משום שיהיו תקונו של עולם,
 כמו הפלים הללו ולבושו של אדם שהם
 תקון הגוף. זהו שכתוב (איוב לח) ויתיצבו
 כמו לבוש.

(דבר אחר) בא ראיה, בשיתעוררו מהעפר,
 כמו שנכנסו כד יקומו, חגרים או סומים
 נכנסו, חגרים וסומים - יקומו, באותו
 לבוש. שלא יאמרו שאחר הוא

מקריבים לפני אדם פגום להקריב דורון,
 הרי הדורון שלכם נמסר לכלב, שודאי
 אדם שהוא פגום, פגום הוא מהכלל, פגום
 הוא באמונה. ועל כן כל איש אשר בו
 מום לא יקרב.

אמר רבי יוסי, עתיד הקדוש ברוך הוא
 להשלים עם ישראל ושימצאו שלמים
 בכל, שהרי לא יהיו בהם כלל בעלי

יְיָ לֹן, וַיִּשְׁתַּכְּחוּן שְׁלִימִין קַמִּיתָ, וּבְדִין יְהִיא
עֲלֵמָא שְׁלִים בְּכֻלָּא, בְּדִין (זכריה יד) בְּיוֹם תְּהוּא יְהִיהָ
יְיָ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז כִּי יוֹלֵד וְהִיא שְׁבַעַת יָמִים
תַּחַת אֲמוֹ וְגו'. (ויקרא כ"ב) רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (תהלים
לז) צְדָקְתְּךָ בְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם
וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְיָ. הֵיא קָרָא אֵית לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיתָ,
אֲבָל תָּא חַזִּי, צְדָק: כְּתָרָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה. בְּהַרְרֵי
אֵל: בְּאֵינוֹן טוֹרִין עֲלָאִין קַדִּישִׁין, דְּאֶקְרוּן טוֹרֵי
דְּאֶפְרַסְמוֹנָא דְכָיָא. וּבְגִין דְּאֵיהִי סְלֵקָא לְאַתְקַשְׁרָא
בְּהוּ לְעֵילָא, כָּל דִּינְהָא בְּשִׁקוּלָא חֲדָא לְכֻלָּא,
דְּלִית בְּהָהוּא דִּינָא רַחֲמֵי. מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה.
מִשְׁפָּט דְּאֵיהוּ רַחֲמֵי, נְחִית לְתַתָּא לְהַהוּא דְרַגָּא
לְתַקְנָא עֲלֵמִין, וְחַיִּים עַל כֻּלָּא, וְעַבִּיד דִּינָא בְּרַחֲמֵי
לְבַסְמָא עֲלֵמָא.

לשון הקודש

יש להתבונן בו, אבל בא ראה, צדק –
כתר קדוש עליון. בהררי אל – כמו
אותם הרים עליונים קדושים שנקראים
הרי אפרסמון זה. ומשום שהיא עולה
להתקשר בהם למעלה, כל דיניה
במשקל אחד לכל, שאין באותו הדין
רחמים. משפטיך תהום רבה – משפט
שהוא רחמים יורד למטה לאותה הדרגה

שהתעורר. ואחר כך הקדוש ברוך הוא
ירפא אותם וימצאו שלמים לפניו, ואז
יהיה העולם שלם בכל, אז – (זכריה יד)
ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז כִּי יוֹלֵד וְהִיא שְׁבַעַת
יָמִים תַּחַת אֲמוֹ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (תהלים
לז) צְדָקְתְּךָ בְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם
רַבָּה אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ ה'. בְּפִסּוּק הַזֶּה

וּבְגִין דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְיָ. לְכֹלֵא
 בְּשִׁקּוּלָא חָדָא. אָדָם וּבְהִמָּה, הָא אֹקְמוּתָ,
 מָאן דְּהוּא אָדָם, וְשׂוּי לְגַרְמִיּה פְּבִהֲמָה. אָדָם
 וּבְהִמָּה: דִּין אָדָם, וְדִין פְּבִהֲמָה, חַד הוּא.
 אָדָם: (בראשית יז) וּבֶן שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם פֶּל זָכָר.
 פְּבִהֲמָה: וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אֲמוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי
 וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לַיְיָ, בְּגִין דִּיעֲבַר עַל־יְיָ
 שִׁבַּת חַד, וְהָא אֹקְמוּתָ.

רַבִּי חֵיָא פְּתַח (שופטים ה) יְיָ בְּצֵאתְךָ מִשְׁעִיר בְּצַעֲדְךָ
 מִשְׁדָּה אָדָם אֶרֶץ רַעְשָׁה גַם שָׁמַיִם נָטְפוּ.
 תָּא חֲזִי, זַכָּאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא
 דְּאִתִּי, דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֶתְרַעֵי בְּהוּ, וְאֵינּוֹן
 מִתְדַבְּקִין בֵּיהּ, וְאֶקְרוּן קְדִישִׁין, עִם קְדוּשָׁא. וּבֶן עַד
 דְּסָלִיק לֹון לְדַרְגָּא עֵלְאָה דְּאֶקְרִי קְדִישׁ,

לשון הקודש

לה, כְּדִי שְׁתַּעֲבַר עֲלֵיהֶם שִׁבַּת אַחַת,
 וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.

רַבִּי חֵיָא פְּתַח, (שופטים ה) ה' בְּצֵאתְךָ
 מִשְׁעִיר בְּצַעֲדְךָ מִשְׁדָּה אָדָם אֶרֶץ רַעְשָׁה
 גַם שָׁמַיִם נָטְפוּ. בָּא רָאָה, אֲשֶׁרִיהֶם
 יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא,
 שֶׁהַקְּדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה בָּהֶם, וְהֵם
 נִדְבָקִים בּוֹ וְנִקְרְאִים קְדוּשִׁים, עִם קְדוּשָׁא.
 וּבֶן עַד שֶׁהֶעֱלָה אוֹתָם לְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה
 שְׁנִקְרְאָת קְדִישׁ, שְׁפָתוֹב (ירמיה ב) קְדִישׁ

לְתַקַּן עוֹלָמוֹת, וְחָס עַל הָעוֹלָם, וְעוֹשֶׂה
 דִּין בְּרַחֲמִים לְבָשֶׁם אֶת הָעוֹלָם.

וּמִשׁוּם שֶׁהוּא רַחֲמִים – אָדָם וּבְהִמָּה
 תוֹשִׁיעַ ה'. לְכֹל בְּמִשְׁקַל אַחַד. אָדָם
 וּבְהִמָּה, הָרִי פִּרְשׁוּהָ, מִי שֶׁהוּא אָדָם וְשָׁם
 אֶת עֲצָמוֹ פְּבִהֲמָה. אָדָם וּבְהִמָּה – דִּין
 אָדָם וְדִין פְּבִהֲמָה אַחַד הוּא. אָדָם – (בראשית
 יז) וּבֶן שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם פֶּל זָכָר.
 פְּבִהֲמָה – וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אֲמוֹ
 וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה

דְּבַתִּיב, (ירמיה ב) קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לַיְיָ רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ.
 בָּמָה דְּאוֹקִימָנָא, דְּהָא יִשְׂרָאֵל מִתְּמַנְיָא יוֹמִין
 מִתְּדַבְּקִין בֵּיהּ בְּשָׁמַיָה, וְרִשִׁימִין בְּשָׁמַיָה, וְאֵינֹון
 דִּילֵיהּ. בָּמָה דְּאֵת אָמַר, (שמואל ב ז) וּמִי כְּעַמְּךָ
 כִּי־יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ. וְעַמְּמִין לֹא מִתְּדַבְּקִין
 בֵּיהּ, וְלֹא אֲזֻלִין בְּנִימוּסֵיהּ, וְרִשִׁימָא קִדְּיִשָּׁא אֶעְדִּיאֻ
 מִנֵּיהּ, עַד (דף צ"א ע"ב) דְּאֵינֹון מִתְּדַבְּקִין בְּסִטְרָא אֶחְרָא
 דְּלֹא קִדְּיִשָּׁא.

וְתָא חַזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבָעָא קִדְּשָׁא בְּרִידָה הוּא לְמִיָּהֵב
 אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, זְמַן פָּה לְבְנֵי עֶשׂו, אָמַר
 לֹון, בְּעָאן אֶתוֹן לְקַבְּלָא אוֹרֵייתָא. בְּהֵיא שַׁעְתָּא
 אֶתְרַגְּזוּת אֶרְעָא קִדְּיִשָּׁא, וּבְעָאֵת לְאֶעְלָא לְנוֹקְבָא
 דְּתַהוּמָא רַבָּה. אָמְרָה קַמֵּיהּ, מְאִירִי דְּעֶלְמָא,
 פְּסִטְרָא דְּחֻדְוָה (כ"א דְּעֶלְמָא) תְּרִי אֶלְפִי שְׁנִין עַד לֹא
 אֶתְבְּרִי עֶלְמָא, קִלְטִינָא קַמֵּיהּ (נ"א קִלְטִינָא גו) (נ"א אֲזֻדְמִין
 קַמֵּי) עֶרְלִין דְּלֹא רִשִׁימִין בְּקִיּוּמָךְ.

לשון הקודש

שְׂאִינוּ קְדוּשׁ.

וּבֵא רֵאחַ, בְּשַׁעְתָּה שְׂרָצָה שְׂרָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְתַת תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הַזְמִין אוֹתָהּ
 לְבְנֵי עֶשׂו. אָמַר לָהֶם: רוּצִים אַתֶּם לְקַבֵּל
 תּוֹרָה? בְּאוֹתָהּ שַׁעְתָּה רְגִזָּה הָאֶרֶץ
 הַקְּדוּשָׁה, וְרָצָתָה לְהַכְּנִס לְנֶקֶב תְּהוּם
 רַבָּה. אָמְרָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, שַׁעְשׁוּעֵי

יִשְׂרָאֵל לְהִי רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ. כְּמוֹ
 שְׂבָאֲרָנוּ, שְׂהָרֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׂמֹנָה יָמִים
 נִדְּבָקִים בְּשָׂמוּ וְרִשׁוּמִים בְּשָׂמוּ וְהֵם שְׂלוֹ,
 כְּמוֹ שְׂנָאֲמַר וּמִי כְּעַמְּךָ כִּי־יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד
 בְּאֶרֶץ. וְהַעֲמָמִים לֹא נִדְּבָקִים בּוֹ וְלֹא
 הוֹלְכִים בְּהִנְהַגּוּתָיו, וְהַרְשָׁם הַקְּדוּשׁ
 נְעָדָר מֵהֶם, עַד שֶׁהֵם נִדְּבָקִים לְצַד הָאֶחָד